

Technische Raadsvragen

Programmabegroting 2026

Beste leden van de raad,

Afgelopen week heeft u uw technische vragen over de programmabegroting 2026 weer kunnen indienen bij de Griffie. Net als bij de vorige programmabegroting hebben wij uw vragen weer gebundeld in bijgaand document.

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn geweest.

Met vriendelijke groet,

N.A. van de Nadort
Burgemeester gemeente Waadhoeke

J.K. Ijkema
Gemeentesecretaris

Vraag 1 nummering taakvelden

CU - Vraag 1. In hoofdstuk 3, over de programmabegroting, heeft ieder programma een eigen hoofdstuk. Programma 1 begint op pagina 10. De Taakvelden die worden benoemd onder dit hoofdstuk zijn genummerd 0.1 en 0.2 op pagina 14. Het lijkt ons logischer als deze taakvelden genummerd worden 1.1 en 1.2. Deze inconsistentie in de nummering wordt doorgevoerd tot en met de taakvelden van programma 9, die op pagina 66 genummerd worden met 8.1, 8.2 en 8.3. Kunt u deze nummering in een volgende versie synchroon laten lopen?

Antwoord:

Indeling taakvelden is op basis van wetgeving (BBV) en die volgen wij.

Vraag 2 meerjarenperspectief

CU vraag 2.

In de het meerjarenperspectief lezen we een verwacht overschot in 2027 van 2.445.000 en een verwacht tekort in 2029 van 1.304.000.

Waarom is er niet voor gekozen om voor te stellen in 2027 een reservering aan te maken voor te verwachte verliezen, die ingezet zou kunnen worden in 2029?

Antwoord:

Conform de wetgeving moet een begroting in een dienstjaar materieel in evenwicht zijn. Dit betekent dat de structurele uitgaven in een dienstjaar moeten worden gedekt door structurele inkomsten in dat dienstjaar. Een reservering is incidenteel (niet structureel) en kan niet worden gebruikt om structurele tekorten te dekken. Voorgestelde dekking vanuit een ander dienstjaar is eveneens niet toegestaan.

Vraag 3 beleidsindicatoren

CU Vraag 3.

Wat betreft de Beleidsindicatoren op alle terreinen is er gekozen om feitelijk weer te geven wat er in het verleden is bereikt.

1. Welke indicatoren zijn er bepaald voor de te behalen resultaten op de verschillende weergegeven feitelijke indicatoren uit het verleden? Of te wel: zijn wij tevreden met deze indicatoren? Zo niet, wat zouden wij idealiter als cijfers zien? Wanneer denken wij deze resultaten te behalen?
2. Aan de hand van welke cijfers kunnen wij als raad onze controlerende taak uitvoeren?
3. Wat is de achterliggende onderbouwing van de cijfers uit de verschillende taakvelden? Ook op de online weergave van de begroting is deze onderbouwing niet te vinden. Is het niet zo dat de raad inzage zou moeten hebben in het complete plaatje; al was het maar door een 'doorklikstelsysteem'?
4. Hoe weten wij of deze doelen haalbaar en realistisch zijn?

Antwoord:

ad 1: De indicatoren zijn voorgeschreven en ontleend aan de website "waarstaatjegemeente.nl". Op basis van de analyse van de verschillende financiële kengetallen kan worden opgemaakt waar de gemeente Waadhoeke staat ten opzichte van de norm / gemiddelde Nederlandse gemeenten. We hebben geen indicatoren bepaald over het verloop van de indicatoren uit het verleden. De overige vragen zijn niet technisch van aard, maar uiteraard wel relevant in het proces om eigen beleidsindicatoren te ontwikkelen. Hiervoor verwijzen wij u naar hoofdstuk 2 van de programmabegroting.

ad 2: Aan de hand van de beleidsverantwoording (de 3 W-vragen) in de Programmabegroting kan de raad zijn controlerende taken uitvoeren. De 3 W-vragen zijn: Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? Wat mag het kosten?

ad 3: De onderbouwing van de cijfers per taakveld is opgenomen in de activiteitenraming, wat het uitvoeringsdocument is voor het college en de organisatie.

ad 4: De omschrijvingen in de doelenbomen zijn zoveel mogelijk SMART geformuleerd (SMART = Specifiek Meetbaar Acceptabel Realistisch en Tijdgebonden).

Vraag 4 niet financieel vertaalde ontwikkelingen

CDA vraag 1

blz 7 Inleiding

- Zijn dit alle niet vertaalde ontwikkelingen bij gelijkblijvend beleid?
- Waarom wordt hier expliciet beheer en onderhoud nieuwe investeringen openbare ruimte benoemd, geldt dit niet voor de andere beheerplannen? Zijn er geen herziening en/ of extra middelen noodzakelijk bij gelijkblijvend beleid?

Antwoord:

- De lijst van niet vertaalde ontwikkelingen is niet bedoeld uitputtend te zijn maar om inzicht te geven.
- In de kadernota is het overzicht opgenomen onder paragraaf 8.3 en van toelichtingen voorzien. Onderstaand de toelichting op dit onderwerp uit de kadernota:

Beheer en onderhoud nieuwe investeringen openbare ruimte

Investeringen in de openbare ruimte kunnen leiden tot extra structurele lasten voor beheer en onderhoud. Bij nieuwe of uitbreidingsinvesteringen bedragen deze circa 10 tot 20% van de realisatiekosten wat niet altijd als areaaluitbreiding kan worden beschouwd.

Investeringen die (mee)gefinancierd worden door externe partijen (bij voorbeeld via de Regiodeal) kunnen tot extra structurele lasten voor beheer en onderhoud leiden. In deze kadernota zijn de structurele lasten van de vaarrondjes als budgetaanvraag opgenomen.

Mogelijk komen er in de toekomst nog meer projecten die leiden tot extra structurele lasten.

Vraag 5 resultaten SEAP

CDA vraag 2

blz. 11 programma 1, Ontwikkelingen

Hier lezen we dat de regiodeal een co-financieringsbron is en helpt bij diverse opgaven, o.a. SEAP

Welke resultaten verwachten we concreet hiervan?

Dit graag zo helder en concreet mogelijk formuleren.

Antwoord:

De behaalde tussenresultaten van het SEAP II 2024 - 2025 zijn middels een voorrangsrapportage begin 2025 gepresenteerd aan de raad en aansluitend op 14 oktober 2025 tijdens een gezamenlijke bijeenkomst voor alle volksvertegenwoordigers uit de regio Noardwest-Fryslân. Eind 2025 ontvangt de raad een voorstel voor de nieuwe SEAP III periode 2026 - 2028 met de te verwachten nieuwe resultaten en begin 2026 ontvangt u een eindrapportage over de behaalde eindresultaten van SEAP II.

Vraag 6 projecten regiodeal

CDA vraag 3

blz. 16, programma 2, Regiodeal

U schrijft “De uitkomsten van deze projecten in 2025 hebben effect op de acties in 2026”

Welke acties gaan er plaatsvinden?

Hoe en wanneer wordt de raad hier bij betrokken?

Antwoord:

De projecten binnen programmalijn 2B, die betrekking hebben op ondermijning, worden momenteel verder uitgewerkt. Het is op dit moment nog niet duidelijk welke concrete acties hieruit voortkomen voor 2026. In de komende maanden zal hierover meer duidelijkheid ontstaan. De raad wordt via voortgangsrapportages en tijdens Regiodealdagen geïnformeerd over de ontwikkelingen binnen de Regiodealprojecten. Wanneer voor een van deze projecten een financiële bijdrage van de gemeente Waadhoeke nodig is, wordt hiervoor een raadsvoorstel ingediend, volgens het budgetrecht van de raad.

Vraag 7 mobiliteitsvisie

CDA vraag 4

blz.20 programma 3, Bestuurlijk kader

Hier staat de mobiliteitsvisie als kader, waar staan de concrete plannen voor de uitvoering van de mobiliteitsvisie?

Herwaardering rondweg: Wordt dit onderzoek nog voor de verkiezingen uitgevoerd?

Of leggen dragen we dit over aan het volgende college?

Antwoord:

Periodiek wordt de raad over de voortgang van de uitvoering van de Mobiliteitsvisie geïnformeerd.

De laatste keer was op 1 juli 2025: [Memo aan de Raad update Mobiliteitsvisie 2025 waadhoeke - iBabs Publieksporaal](#). De rondweg staat als V14 in dit overzicht en kent een nauwe relatie met de ontwikkeling Bloemketerp. Concrete resultaten worden niet voor de verkiezingen verwacht.

Vraag 8 rol college uitdagingen ondernemers

CDA vraag 5

blz 24 programma 4, Ontwikkelingen

Hier beschrijft het college een aantal uitdagingen voor ondernemers.

Welke rol ziet het college voor haar weggelegd om deze uitdagingen gezamenlijk aan te vliegen?

We ontvangen graag een duiding waarbij niet alleen wordt verwezen naar de O-3 methodiek.

Antwoord:

Een belangrijk instrument om de uitdagingen gezamenlijk aan te vliegen is het Sociaaleconomisch actieprogramma (SEAP) Het Goud van Noordwest. Ondernemers, onderwijs en de overheden uit de regio Noardwest-Fryslân werken in dit programma samen aan de economische structuurversterking van de regio.

Daarnaast organiseert Waadhoeke onder andere zelf geregeld bijeenkomsten met ondernemers, zijn er bedrijfsbezoeken en worden via nieuwsbrieven actuele thema's onder de aandacht gebracht. Ook zorgen we voor dat ondernemers en organisaties gekoppeld worden, zoals YnBusiness, Fryslân Werkt en Pastiel.

Vraag 9 aangepaste eisen onderwijshuisvesting

CDA vraag 6

blz 29, programma 5, aangepaste eisen Rijk.

Wat betekent dit financieel voor het IHP? Als het effect heeft, waarom staat deze dan niet bij de niet vertaalde ontwikkelingen (pag7)?

Wat betekent dit voor de tijdslijn in het proces voor het IHP

In welke mate zijn er al gesprekken gevoerd met de schoolbesturen over deze strengere eisen?

Antwoord:

De gevolgen voor het IHP zijn nog niet bekend. We starten nog dit jaar met de actualisatie van het IHP. De financiële consequenties van de aangepaste eisen worden hierin meegenomen.

De lijst van niet vertaalde ontwikkelingen is niet bedoeld uitputtend te zijn maar om inzicht te geven.

De aangepaste eisen hebben geen effect op de tijdslijn voor het proces om te komen tot het IHP.

We voeren periodiek overleg met de schoolbesturen. Het IHP staat op de agenda.

Vraag 10 leerplichtambtenaar 1

CDA vraag 7

blz 32, programma 5, aangepaste eisen Rijk

We nemen eigen leerplichtambtenaren aan. Hoeveel ambtenaren zijn dit en zijn deze al in de (personeels)begroting 2026 opgenomen?

Waar zien we dit terug? We zien het nl niet het overzicht "wat mag het kosten". Pag....?

Antwoord:

Het betreft 1,61 formatieplaats. Het bestaande budget voor de uitvoering door de gemeente Leeuwarden wordt omgezet naar een budget voor eigen personeel. Dit is op basis van het collegebesluit van 10 juni 2025.

Het overzicht "wat mag het kosten" toont de totale lasten van programma 5, waarin dit budget is meegenomen.

Vraag 11 kwartiermaker programma 6

CDA vraag 8

blz 37, programma 6, wat mag het kosten

We stellen een kwartiermaker aan voor 2 jaar. Dit is volgens de CDA fractie een incidentele uitgave. Deze uitgave zien we niet terug op pagina 143. Waar en wanneer hebben we deze akkoord gegeven? Waar staat de kwartiermaker in de begroting vermeld.

Antwoord:

De kwartiermaker is gestart in 2024. De activiteiten lopen door tot juni 2026. Het betreft uitvoering waarvoor geen extra budget is aangevraagd, omdat dekking plaatsvindt vanuit het budget ontwikkellijnen. De kosten van de kwartiermaker voor de hele periode zijn in totaal afgerond € 39.000.

Vraag 12 daling lasten programma 6

CDA vraag 9

blz 41, programma 6, wat mag het kosten

Tussen de begroting 2025 en 2026 zien we bij lasten een daling van 3 miljoen. De dalende trend zien we ook in 2027 & 2028

Wat ligt hier ten grondslag en kunt u dat duiden?

- Heeft de stijging in 2029 te maken met het activeren van het zwembad?
- We ontvangen graag een toelichting

Antwoord:

De daling van de lasten van 2025 naar 2026 wordt veroorzaakt door incidentele budgetten in 2025, die niet in 2026 staan. Het gaat o.a. om de volgende budgetten:

€ 250.000 pilot sport en cultuur (het budget 2026 wordt via begrotingswijziging opgevoerd)

€ 180.000 renovatie kaatsgebouw Oosterbierum (hier staat een bate van de provincie tegenover)

€ 213.000 bijdrage sportpark Ouwesyl

€ 1.200.000 renovatie sportvelden

€ 200.000 Arcadia

€ 240.000 Oude Smidse Franeker

€ 185.000 subsidie bibliotheek (hier staan rijksmiddelen tegenover).

De stijging van de lasten in 2029 heeft inderdaad te maken met het nieuwe zwembad.

Vraag 13 SROI bij WMO

CDA vraag 10

blz 49, programma 7, aanbestedingen

SROI passen wij toe de WMO inkoop.

Klopt het dat alleen voor de WMO geldt?

Of gaan we ervan uit dat dit een standaard uitgangspunt voor ALLE inkoop en aanbestedingen is?

- Zo ja, waarom is dit niet opgenomen in het aanbestedingsbeleid?

Antwoord:

Nee, niet alleen WMO. De SROI is opgenomen in het algehele gemeentelijk inkoop- en aanbestedingsbeleid.

De hier bedoelde trajecten worden ingekocht door De Dienst. Bij de Dienst is dit nog niet in het standaard aanbestedingsbeleid opgenomen, vandaar dat het expliciet is benoemd.

Vraag 14 robuuste FUMO

CDA vraag 11

blz 56, programma 8, Fumo

Hier geeft het college aan dat er een robuuste Fumo moet komen voor 1 april. Betekent dit volgens het college dat er automatisch een financiële robuuste bijdrage wordt gevraagd of kan het college binnen de huidige zienswijze sturen op de gewenste kostenbesparingen, waarbij we onze taken richting de Fumo tegen het licht houden?

Antwoord:

In de (ontwerp)begroting 2026 van de FUMO is toegelicht op welke wijze de FUMO gaat voldoen aan de robuustheidscriteria zoals gesteld vanuit het Interbestuurlijk Programma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (IBP VTH). Deze ontwikkeling is deels meegenomen in de begroting 2026 met de verhoging van het opleidingsbudget. De overige investeringen worden, zoals besloten in het Algemeen Bestuur op 10 juli 2025, geschrapt en meegenomen in het onderzoek naar een toekomstbestendige en robuuste FUMO. Dit kan eventueel leiden tot een wijziging van de begroting 2026.

Vraag 15 grens subsidie verduurzaming

CDA vraag 12

blz 59, programma 8

Inwoners met een WOZ tot € 300.000 kunnen een subsidie aanvragen voor verduurzaming.

Waarom is er gekozen voor deze grens?

Sluiten we zo niet inwoners uit?

Kan deze grens ook bijgesteld worden of is energielabel C voldoende?

Antwoord:

Op 27 mei 2025 is door het college het 'Wijzigingsbesluit subsidieregeling Lokale Aanpak Isolatie' vastgesteld. In dit wijzigingsbesluit werd onder andere de WOZ-waarde verhoogd van de gemiddelde WOZ-waarde met peildatum 1-1-2022 (€ 242.000,-) naar € 300.000,-

Er is gekozen voor dit bedrag omdat bijna alle huizen met een bouwjaar tot 1995 dan binnen de regeling vallen. Als de WOZ-waarde nog hoger zou worden vastgesteld, vallen ook veel huizen met een bouwjaar vanaf 1995 binnen de regeling. Huizen vanaf 1995 zijn over het algemeen al goed geïsoleerd vanwege het Bouwbesluit.

Het is correct dat niet alle inwoners voor deze regeling in aanmerking komen. Naast deze regeling zijn er echter ook andere (landelijke) regelingen.

Vraag 16 extra budget regenwater

CDA vraag 13

blz 60, programma 8

Er wordt € 20.000 extra beschikbaar gesteld om extra regenwater op te vangen.

Hoe ziet het college de uitbreiding op de huidige regeling?

Antwoord:

Hiermee wordt de bestaande regeling die bestaat vanuit het water rioleringsplan (WRP) verruimd en kunnen ook maatregelen bij particulier worden opgenomen die bijdragen aan meer biodiversiteit. Bijv. extra nestgelegenheid door haagbeplanting.

Vraag 17 Vitaal St.-Annaparochie 1

CDA vraag 14

blz 158/159 Subsidies

Vitaal Sint Annaparochie € 12.000. Deze subsidie staat tweemaal in dit overzicht, klopt dit?

Antwoord:

Ja, dat is juist. De stichting ontvangt in 2024 t/m 2026 een incidentele subsidie van € 12.000 per jaar.

Dit bovenop de jaarlijkse subsidie uit reclameopbrengsten van € 12.000.

Vraag 18 subsidie Academie Franeker

CDA vraag 15

blz 159, subsidies

Academie Franeker € 125.000 is dit incl. of excl. nieuw budget (pag. 162)

Antwoord:

Dit is inclusief het nieuwe budget.

Vraag 19 Jeugd - wat gaan we daarvoor doen

CDA vraag 16

blz 51, programma 7, jeugd, wat gaan we daarvoor doen

Hier staat een kopje: Landschap, natuur en landbouw verstrekken elkaar duurzaam, zodat we kunnen blijven genieten van een gezond en divers landschap.

Volgens ons hoort dat hier niet te staan.

Antwoord:

Dat klopt, deze tekst hoort hier niet. Dit kunnen we helaas in de vergaderstukken niet meer aanpassen.

Vraag 20 investeringen IHP

CDA vraag 17

blz 147, Investerings

In de tabel staat bij 5 Investerings Huisvestingsprogramma onderwijs (IHP) bij de jaren 2026-2027-2028 P.M. Bij 2029 niets en bij afschrijving ntb.

Hoe kunt u verantwoorden dat er geen bedragen zijn opgenomen voor het IHP?

Antwoord:

Omdat er nog gewerkt wordt aan het nieuwe IHP kan nog geen geactualiseerde investeringsplanning worden opgenomen.

De dekking voor de kapitaallasten van de investeringen primair onderwijs is in principe al beschikbaar in de begroting. Voor de Kabas (en AMS) zijn aanvullende middelen nodig zoals in de Kadernota is aangegeven.

Vraag 21 tijdsplanning mijn.waadhoeke.nl

SAM vraag 1

Wat is de tijdsplanning voor het online gaan van mijn.waadhoeke.nl?

Antwoord:

Mijn.waadhoeke.nl zal een groeimodel zijn. De projectaanpak moet nog gemaakt worden dus we kunnen nog niet erg concreet zijn maar we gaan er wel vanuit dat in de loop van 2026 de eerste producten via dit loket benaderbaar zullen zijn.

Vraag 22 wandelrondjes

SAM vraag 2

Wat valt er onder het inzetten op betere wandelrondjes?

Antwoord:

- Structureel ondersteunen van 'It Boerepaad' voor instandhouding.
- Mee ontwikkelen van de nieuwe wandelroute 'It Spoarpaad' tussen Wijnaldum en Pietersbierum.
- Ondersteuning bieden aan de initiatiefnemers van DOM Barradeel.
- Wensen vanuit zowel gemeente zelf als de dorpen voor beoogde wandelrondjes of verbeteren van huidige fiets- en wandelpaden als ontwikkeling/initiatief inbrengen wanneer financiële stromen zoals Investeringskader Waddengebied, Regiodeal en ons Ontwikkelfonds bij elkaar komen.
- Incidentele ondersteuning uit werkbudget R&T voor informatievoorziening langs wandel beleefroutes
- Mogelijkheden voor verbeteren wandelstructuur in Waadhoeke bespreken met Routebureau Marrekrite

Vraag 23 vitaal St.-Annaparochie 2

SAM vraag 3

Wat wordt er concreet verstaan onder een vitaal Sint Annaparochie?

Antwoord:

Samen met een vertegenwoordiging van het dorp en de dorpsmanager wordt gewerkt aan een vitaal Sint Annaparochie. In het geval van Sint Annaparochie gaat het over het organiserend vermogen van ondernemers, een vitaal centrum en aantrekkelijk wonen, werken & leven.

Vraag 24 leerplichtambtenaar 2

SAM vraag 4

Verwachten we personeel te vinden om de functie van leerplichtambtenaar te vullen? Zo niet maken we dan gebruik van de leerplichtambtenaar van Leeuwarden?

Antwoord:

We hebben een dienstverleningsovereenkomst met Leeuwarden die loopt tot en met augustus 2026. Er wordt met Leeuwarden gesproken over eventuele overname van personeel.

Vraag 25 aangepaste eisen onderwijshuisvesting

SAM vraag 5

De op blz 30 aangepaste eisen voor onderwijshuisvesting, wat betekent dit financieel?

Antwoord:

Wij verwijzen u naar de beantwoording van vraag 9 van dit document.

Vraag 26 overleg cultuurplatform

SAM vraag 6

Hoe vaak is overleg met cultuurplatform en wat komt er uit deze overleggen?

Antwoord:

De bijeenkomsten van het cultuurplatform zijn thematisch van opzet dan wel gekoppeld aan ontwikkelingen in het cultuurveld. Het karakter van de bijeenkomst kan een informierend en wervend karakter hebben (ARCADIA 2025). Maar kan ook een consulterend karakter hebben zoals de platform-overleggen in 2023 en 2024 over de samenwerking met en ondersteuning van de lokale erfgoedverenigingen. Laatstgenoemde overleggen hebben geleid tot de inzet 'kwartiermaker erfgoed'.

Uitgangspunt is dat we minimaal eenmaal per jaar een bijeenkomst te organiseren.

Vraag 27 betrokkenheid Seewyn bij Waadzinnig

SAM vraag 7

Is Seewyn betrokken bij Waadzinnig?

Antwoord:

Seewyn Kunsteducatie is sinds de start in 2019 betrokken bij Waadzinnig. Vanaf seizoen 2025-2026 voert Seewyn de coördinatietaken binnen Waadzinnig uit.

Vraag 28 locaties menstruatie uitgiftepunt

SAM vraag 8

Waar kan men overzichtelijk vinden waar een menstruatie uitgifte punt is?

Antwoord:

Op de website van het Armoedefonds, knopje “zoek een MUP bij jou in de buurt”.

<https://www.armoedefonds.nl/wat-we-doen/projecten/menstruatieproducten-uitgifte-punt/>

Vraag 29 frequentie Bibob onderzoek zorgaanbieders

SAM vraag 9

Hoe vaak wordt er in Waadhoeke een Bibob onderzoek gedaan bij zorgaanbieders?

Antwoord:

In het vorige inkoopbeleid uit 2019 werd de Wet Bibob niet genoemd en vond er geen toetsing op basis van deze wet plaats. Het antwoord op de vraag is daarom: geen enkele keer.

In het nieuwe inkoopbeleid van De Dienst, dat betrekking heeft op de inkoop van zorg en hulpmiddelen (zoals vastgelegd in de opdracht aan de Dienst en de DVO), is toepassing van de Bibob wél opgenomen. Dit betekent dat bij alle nieuwe inkooptrajecten, waarvan het eerste start in januari 2026, de Bibob-toets standaard wordt toegepast.

Vraag 30 terugkoppeling overleg discriminatie

SAM vraag 10

Krijgt de raad ook een terugkoppeling van het halfjaarlijkse overleg omtrent discriminatie?

Antwoord:

Hier zijn geen afspraken over met de raad. Relevante informatie delen we met de raad via een raadsmemo. In Berap II is over dit onderwerp het volgende opgenomen: In 2025 wordt hier invulling aan gegeven door structureel overleg en afstemming met externe partners. Q1 2026 zal een themabijeenkomst worden georganiseerd.